

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ТУЗЕМНИЯТ ВЪПРОС

Превод от английски: Рени Димитрова, Росен Димитров, 1996

chitanka.info

Едуард Дантън беше саможив. Още като бебе бе показал признаци, предвещаващи антисоциални наклонности. Това би трябвало да бъде достатъчно предупреждение за родителите му, чийто дълг бе незабавно да го заведат при компетентен детски психолог. Той би могъл да разшифрова скритата в детството причина за тези антисоциални наклонности. Но родителите на Дантън, очевидно драматизирайки собствените си проблеми, бяха решили, че с възрастта детето им ще надживее това.

Но той така и не успя.

В училище Дантън едва се добра до удовлетворителни оценки по групово възприемане на чужди култури, по родово здраве, привързаност към общите норми, оценка на приятелството и други предмети, които човек трябва да знае, за да може да живее спокойно в съвременния свят. И затова поради липсата на знания и разбиране Дантън никога нямаше да може да живее спокойно.

Но мина време, докато той осъзна това.

Никой не би се досетил за липсата на здраве у Дантън, ако съдеше по външния му вид. Той беше висок, атлетичен младеж със зелени очи и приятен характер. В него имаше нещо, което доста привличаше момичетата. Всъщност няколко му бяха обърнали сериозно внимание, преценявайки го като евентуален съпруг.

Но дори и най-безгрижното момиче не би могло да се абстрахира от слабостите на Дантън. Той бе предразположен към умора само след неколкочасови колективни танци, точно когато веселбата едва започва. Когато играеха бридж на дванайсет ръце, вниманието на Дантън често се отплесваше нанякъде и той бе принуден да иска припомняне на залозите за неудоволствие на останалите единайсет играчи. А за играта на метро бе направо невъзможен.

Наистина Дантън се мъчеше да се преструва, че му харесва тази класическа игра. Хванат за ръце със съотборниците си, той се хвърляше напред към вагона на метрото, опитвайки да го завземе с отбора си, преди противникът да е щурмувал отсрещните врати.

Капитанът на отбора му викаше:

— Напред, мъже! Ще закараме този вагон в Рокауей!

А капитанът на противника крещеше:

— Никога! Давайте, момчета! Той ще иде в парка Бронкс или никъде!

Дантън се бореше яростно в тълпата с привидна усмивка на лице и бръчки на ярост около устата и очите. Приятелката, с която ходеше в момента, обикновено виждаше това и го питаше:

— Какво има, Едуард? Не ти ли доставя удоволствие?

— Разбира се, че да — отговаряше ѝ той.

— Виждам, че не е така! — изплакваше момичето отчаяно. — Не разбираш ли, Едуард, че нашите предци точно по този начин са се освобождавали от агресивността си? Историците твърдят, че точно тази игра в метрото е предотвратила унищожителната атомна война. *Ние* сме наследили същата агресивност и също трябва да я освобождаваме по социално подходящ начин.

— Да, знам — отговаряше Едуард Дантън. — На мен наистина ми харесва. Аз... О, Боже!

В този момент в борбата се намесваше трета група с преплетени ръце и викове: „Бий, убивай, бий!“

Така той загубваше поредната си приятелка, защото и тя виждаше, че Дантън не ѝ предлага добро бъдеще. Липсата на здраве никога не може да бъде прикрита. Явно бе, че Дантън никога няма да живее щастливо в предградията на Ню Йорк, които се простират от Рокпорт и Мейн до Норфък и Вирджиния, нито в предградията на който и да било друг мегаполис.

Дантън напразно се опитваше да се справи с проблема си. Но започнаха да се появяват и други недостатъци. Той разви астигматизъм от прожекциите на реклами в ретината, а в ушите му се появи непрестанно бучене от музикалните реклами. Лекарят го предупреди, че анализът на симптомите няма да му помогне да се освободи от тези психосоматични неприятности. Защото трябва да се лекуват не те, а основната невроза на Дантън. Неговата антисоциалност.

Но Дантън разбра, че точно с това не може да се пребори. И мислите му неудържимо се насочиха към бягство. В Космоса имаше достатъчно място за саможивците от Земята.

През последните два века милиони психично нестабилни, невротични, психопати и всякакви откачалки бяха отлетели към звездите. Първите използват за космическите си кораби двигателната сила на Микелсън и прекарват от двайсет до трийсет години в прелитане от една звездна система на друга. Новите космически лайнери, задвижвани от торзионните подпространствени двигатели на

„Дженеръл Мотърс“, извършваха същото пътешествие в рамките на месеци.

Домошарите, понеже бяха социално ориентирани, тъгуваха по загубата на всеки човек, но пък бяха благодарни за допълнителната дажба храна, която оставаше за тях.

На двайсет и седмата година от живота си Дантън реши да напусне Земята и да стане пионер. Денят, в който даде документа си за дажбата храна на най-добрия си приятел, Ал Тревър, бе много тъжен.

— Ех, Едуард — каза Тревър, като въртеше скъпоценния документ в ръцете си. — Не знаеш какво означава това за Миртъл и мен. Ние винаги сме искали да имаме две деца. Сега, благодарение на теб...

— Стига — каза Дантън. — Там, където отивам, няма да имам нужда от разрешително за храна. Всъщност аз може би изобщо няма да мога да си я готвя — добави той на глас мисълта, която внезапно бе преминала през ума му.

— Но това няма ли да бъде твърде неприятно? — попита го Ал, който винаги се тревожеше за приятеля си.

— Възможно е. Но след известно време може да си намеря жена. А дотогава ще се пречистя.

— Така е. Но какъв тип работа си избрал, за да облагородиш душата си?

— Зеленчукопроизводство. Може да се окаже и практично.

— Дано — каза Ал. — Е, приятел, късмет.

След като разрешителното за изхранване вече го нямаше, жребият беше хвърлен. Дантън упорито продължи напред. В замяна на правото му да има деца правителството му предостави неограничено време за ползване на транспорт, както и основното необходимо оборудване от машини и семена за първите две години, а също и храна.

Дантън тръгна веднага.

Той избегна най-населените области, които обикновено бяха притежание на фанатични малки групировки. Не пожела да получи място в светове като Корани II например, където един гигантски компютър бе установил математическо управление. Нито пък го интересуваше Хайл V, където населението, състоящо се от 342-ма души, си правеше планове за завземане на Галактиката. Той отмина и Селскостопанските светове — тъпо и ограничено място, където хората

се бяха отдали на живот в съответствие с твърде екстремистки теории за здравословен живот.

Когато пристигна на Хедония, мислеше да остане на тази забележителна планета. Но разбра, че хората на Хедония май не живеят дълго, въпреки че никой не отричаше радостта им от живота.

Дантън се реши на едно още по-дълго пътуване и го направи. Отмина Минните светове — мрачни, скалисти места, населени с унили, брадясали мъже, склонни към внезапно насилие. И накрая стигна до Новите територии. Тези ненаселени светове бяха най-отдалечените от Земята. Дантън огледа няколко планети, преди да се спре на една, където изобщо не съществуваше разумен живот.

Това бе спокойно място с много водни пространства, богати на риба, тук-там обсипани с по някой остров, обрасъл с буйна зелена джунгла, пълна с дивеч. Капитанът на кораба му издаде надлежния нотариален акт за планетата, която Дантън нарече Ново Таити. Един бърз оглед от Космоса му показа остров, доста по-голям от останалите. Той кацна там и започна да си строи жилище.

Първоначално имаше да върши доста работа. Дантън си построи къща от клони и снопове изсушена трева в близост до белия, блестящ бряг. Направи си въдица, няколко капана за дивеч и мрежа. Засади зеленчуковата си градина и с благодарност наблюдаваше как тя разцъфтя под тропическото слънце, подхранвана от топлите дъждове, които се изсипваха всяка сутрин между седем и седем и половина.

Изобщо Ново Таити се оказа райско място и Дантън би могъл да бъде много щастлив тук. Но само едно нещо му пречеше.

Зеленчуковата градина, която той бе мислил, че ще му осигури облагородяване на душата, се оказа напълно неуспешен опит в това отношение. Дантън установи, че по всяко време на деня и нощта мисли за жени и прекарва дълги часове в тананикане. Естествено, на любовни песни. И, разбира се, под светлината на яркооранжевата тропическа луна.

Това бе нездравословно. Той отчаяно се хвърли към други познати форми на облагородяване. Първо започна да рисува, но се отказа, за да си води дневник. Заряза дневника и композира една соната, отказа се и от това и издяла две огромни статуи от местната разновидност на варовика. След като ги завърши, се опита да измисли още нещо.

Но нямаше с какво друго да се захване. Зеленчуците му се грижеха чудесно сами за себе си. И понеже бяха земни и затова агресивни и устойчиви, те напълно задушиха всички местни растения. Рибата плуваше право към мрежите му в огромни количества, а когато и да заложеше капан, винаги намираще в него дивеч, с който си осигуряваше прясно месо. Установи, че отново мисли само за жени. По цял ден и цяла нощ. За високи жени, ниски жени, бели, черни, кафяви...

Дойде ден, когато Дантън започна да си мисли с удоволствие дори за марсианките — нещо, което никой землянин не бе правил до този момент. Тогава разбра, че трябва да предприеме нещо.

Но какво? Нямаше начин да изпрати сигнал за помощ, нито пък да отлети нанякъде от Ново Таити. Дантън разсъждаваше мрачно по този въпрос, когато в небето се появи една черна точка.

Със затаен дъх той я гледаше как нараства. Боеше се да не се окаже, че е някаква птица или едро насекомо. Но точката продължи да расте и скоро можеха да се видят бледите пламъци, които излитаха и изчезваха откъм единия и край.

Бе пристигнал космически кораб! Вече не беше сам!

Бавно и внимателно корабът обиколи и се приготви да кацне. Дантън се преоблече в най-красивото си *пареу* — облекло, използвано от хората, живеещи в Южните морета, което му се бе сторило твърде подходящо за климата на Ново Таити. Той се изкъпа, среса се внимателно и зачака кацането на кораба.

Беше един от древните космически кораби с двигателя на Микелсън. Дантън мислеше, че те отдавна вече са излезли от употреба. Но този кораб явно бе пътувал доста дълго. Корпусът му бе изподран и изкривен, безнадеждно остарял, но във вида му имаше някаква упоритост. Името му, гордо изписано на носа, беше *Народът на бойния дух*.

Когато хората идват от Космоса, те обикновено умират за прясна храна. Дантън събра огромен куп плодове за пътниците на кораба и ги подреди красиво, докато *Народът на бойния дух* кацаше тежко на брега.

Отвори се тесен люк и се показаха двама мъже. Те бяха въоръжени с пушки и облечени от глава до пети в черна униформа. Огледаха се внимателно.

Дантън хукна нататък.

— Хей, добре дошли на Ново Таити! Боже, колко се радвам да ви видя, приятели! Какви са последните новини от...

— Не се приближавай! — извика един от мъжете. Той бе около петдесетгодишен, висок и невъзможно мършав, с набръчкано грубо лице. Ледените му сини очи пронизаха Дантън като стрели. Пушката му се насочи към гърдите на Дантън. Партньорът му бе по-млад, с широки гърди и кръгло лице, нисък и с много мощно телосложение.

— Какво има? — Дантън се спря.

— Как се казваш?

— Едуард Дантън.

— Аз съм Симеон Смит — каза мършавият. — Военен командир на народа на бойния дух. Това е Джедекия Франкър, помощник-командир. Откъде знаеш английски?

— Че аз винаги съм си говорил английски — каза Дантън. — Вижте, аз...

— Къде са останалите? Къде са се скрили?

— Тук няма други. Сам съм. — Дантън погледна кораба и видя лицата на мъже и жени, залепени по всички прозорчета. — Събрал съм тази храна за вас, приятели. — Той махна с ръка към планината от плодове. — Реших, че може да ви са се прияли пресни плодове след толкова дълго пътуване из Космоса.

Едно красиво момиче с къса руса коса се бе появило до люка.

— Може ли вече да излизаме, татко?

— Не! — каза Симеон. — Не е безопасно. Влизай вътре, Анита.

— Тогава ще гледам оттук — каза тя, втренчена в Дантън с искрено любопитство.

Дантън отвърна на погледа ѝ и през тялото му премина лека непозната тръпка.

— Приемаме подаръка ти — каза Симеон. — Но няма да го изядем.

— Защо? — искрено се учуди Дантън.

— Защото не знаем с какви отрови могат да ни нахранят твоите хора — каза Джедекия.

— Отрови ли? Вижте, нека седнем и да си разясним нещата.

— Какво мислиш по този въпрос? — обърна се Джедекия към Симеон.

— Точно това очаквах — отговори военният командир. — Подкупвачи, умилкващи се, но без съмнение подли. Неговите хора няма да се покажат. Чакай из храстите. Сигурен съм. Мисля, че няма да е зле да им дадем урок.

— Правилно — ухили се Джедекия. — Да ги научим на страх от цивилизованите хора — Той насочи пушката си към гърдите на Дантън.

— Хей! — извика Дантън и отскочи назад.

— Татко — обади се Анита. — Но той още не ни е направил нищо.

— Точно там е работата. Като го застреляме, той наистина няма да направи нищо. Единственият добър туземец е мъртвият туземец.

— По този начин — намеси се Джедекия — останалите ще разберат с кого си имат работа.

— Това не е честно! — извика упорито Анита. — Съветът...

— Сега не управлява съветът. Кацането на чужда планета изисква извънредни мерки. Тогава на власт са военните. Ние ще направим онова, което смятаме за най-правилно. Припомни си Лан II!

— Чакай малко — обади се Дантън. — Вие изобщо не разбирате. Тук съм само аз. Няма други. Няма причини да...

Един куршум удари пясъка до левия му крак. Той хукна да се прикрие в джунглата. Друг куршум изсвири наблизко, а трети пречупи една клонка до главата му, когато той се вмъкна в храсталака.

— Така! — чу ръмженето на Симеон. — Това ще им е за урок!

Дантън продължи да бяга, докато не се отдалечи на километър навътре в джунглата.

Той вечеря леко с местната разновидност на банани и плодове от хлебно дърво и се опита да си представи какво не е наред с народа на бойния дух. Дали не са луди? Видяха, че е земен човек, сам и без оръжие, явно приятелски настроен. И въпреки това стреляха по него. Като за урок. Урок за кого? За мръсните туземци, които...

Ето какво било! Дантън силно закима с глава. Те трябва да са помислили, че той е туземец. Абориген. Че племето му се крие в храстите и чака удобен случай да избие новопристигналите! Всъщност не беше трудно да се досети. Намират го тук, на далечна планета, без космически кораб на нея, облечен само с едно парче плат около бедрата и хванал почти бронзов загар. Той може би представляваше

точно онова, на което те си представяха, че трябва да приличат тюземците на такава дива планета!

— Но как си представят, че съм научил английски? — запита се Дантън.

Цялата тази работа бе доста смешна. Той тръгна обратно към кораба, сигурен, че може да изясни грешката само за няколко минути. Но след малко се спря.

Наближаваше вечер. Небето бе обсипано с бели и сивкави облаци. Откъм морето се надигаше синкав мрак. Джунглата бе изпълнена със странни звуци, които Дантън отдавна вече знаеше, че са безопасни. Но новопристигналите може би не мислеха така.

Тези хора сами се наричат бойци, припомни си той. Няма смисъл да им се появява твърде скоро и да си изпроси някой куршум.

Затова той се запромъква внимателно през джунглата. Тиха и безформена сянка сред гъстата зеленина. Когато приближи кораба, той запълзя през гъстите храсти, докато стигна място, откъдето можеше да погледне към кораба на полегатия бряг.

Новопристигналите най-после бяха излезли от кораба си. Имаше няколко дузини мъже и жени и малко деца. Всички бяха облечени в дебело черно облекло и се потяха от горещината. Не бяха докоснали подаръка му от местни плодове. Вместо това бяха разпънали една алуминиева маса и я бяха отрупали с провизии от запасите на кораба си.

В края на тълпата Дантън видя няколко мъже с пушки и патрондаши. Те явно бяха на пост и наблюдаваха внимателно джунглата и потъмняващото небе.

Симеон вдигна ръце. Веднага настъпи тишина.

— Приятели — заговори военният командир. — Най-после пристигнахме в дългоочаквания си дом. Пред нас се простира планетата, по която тече мед и масло. Това е мястото на щедростта и изобилието. Не си ли заслужава дългото пътуване, преживените опасности и безкрайното търсене?

— Да, братко! — отвърнаха хората.

Симеон отново вдигна ръце, за да запазят тишина.

— На тази планета още не е стъпвал кракът на цивилизован човек. Ние сме първите и затова тя е наша. Но тук има опасности, приятели мои! Кой знае какви странни зверове се крият из джунглата?

— Нищо по-голямо от катерица — промърмори Дантън. — Защо не ме попитаха? Щях да им кажа.

— Кой знае какви чудовища плуват из дълбините? — продължи Симеон. — Но ние *знаем* едно. Тук има аборигени. Голи и диви, без съмнение кръвожадни, жестоки и неморални, каквито са винаги. Разбира се, ние трябва да внимаваме. Ще живеем в мир с тях, ако не ни закачат. Ще им предадем плодовете на цивилизацията и цветовете на културата. Те може да се престорят на приятели, но вие не забравяйте: никой не може да каже какво крие сърцето на дивака. Техните норми не са нашите. Техният морал не е като нашия. Ние не можем да им вярваме. И винаги трябва да бъдем нащрек. И ако се усъмним в нещо, *ние* ще трябва да стреляме първи! Не забравяйте Лан II!

Всички заръкопляскаха, изпяха някакъв химн и започнаха да вечерят. Когато нощта настъпи, откъм кораба светнаха прожектори и осветиха брега като ден. Войниците се разхождаха нагоре-надолу с нервно присвити рамене и готови за стрелба пушки.

Дантън гледаше как пътешествениците разпъват спалните си чували и се оттеглят под сянката на кораба. Дори и страхът от внезапно нападение не можеше да ги накара да прекарат още една нощ в кораба, когато имаха на разположение свеж въздух извън него.

Огромната оранжева луна на Ново Таити бе позакрита от нощните облаци. Войниците обхождаха лагера, ругаеха и се събираха на групи, за да се чувстват по-спокойни и защитени. После, чули малко по-странни звуци, започнаха да стрелят по сенките на джунглата.

Дантън се оттегли. Настани се да спи под едно дърво, където щеше да бъде в безопасност от изстрелваните на посоки куршуми. Тази вечер май не бе подходяща за уреждане на нещата. Реши, че ще бъде по-добре и по-просто да се заеме с тази работа през деня. Тогава онези щяха да са по-разумни.

Проблемът бе, че бойците не му се виждаха твърде разумни.

На сутринта обаче всичко му изглеждаше по-обещаващо. Дантън изчака, докато бойците завършат закуската си, после се появи пред очите им в края на плажа.

— Стоп! — викнаха в един глас войниците от охраната.

— Дивакът се върна! — изкрещя някой от пътешествениците.

— Мамо — изплака едно малко момченце, — не давай на този лош човек да ме изяде!

— Не се бой, скъпи — отвърна майката. — Баща ти има пушка и ще застреля всички диваци.

Симеон изтича откъм кораба и изгледа Дантън.

— Добре. Ей, ти! Ела насам!

Дантън внимателно измина разстоянието. Кожата му настръхна от нерви. Той се запъти към Симеон, като държеше ръцете си така, че всички да виждат, че са празни.

— Аз съм водачът на тези хора — каза Симеон. Говореше бавно, като на дете. — Аз — голям вожд, приятел. Ти голям вожд твой народ?

— Няма защо да ми говорите по този начин — каза Дантън. — Така почти не ви разбирам. Вчера ви казах, че нямам народ. Тук съм само аз.

Мрачното лице на Симеон побеля от ярост.

— Ако не си честен към мен, ще съжаляваш. Кажете сега къде е племето ти?

— Аз съм човек от Земята — изкрещя Дантън. — Глух ли си? Не чуваш ли какво говоря?

Един прегърбен дребен човек с бяла коса и огромни очила с рогови рамки се приближи с Джедекия.

— Симеон, мисля, че не познавам нашия гост — каза той.

— Професор Бейкър — отговори Симеон, — този дивак твърди, че е от Земята, и казва, че името му е Едуард Дантън.

Професорът погледна *пареуто* на Дантън, загорялата му кожа и мазолестите крака.

— От Земята ли сте? — попита той.

— Разбира се.

— Кой е издялал тези каменни статуи на брега?

— Аз — каза Дантън. — Но то беше нещо като лечение. Вижте...

— Явно примитивна работа. Стилизацията, тези носове...

— Ама то стана случайно. Вижте, преди няколко месеца аз напуснах Земята на борда на космическия кораб...

— С какво се движеше този кораб?

— С подпространствения торзионен двигател на „Дженеръл Мотърс“. — При тези думи Бейкър кимна и Дантън продължи. — Е, мен не ме интересуваха места като Корани или Хайл V, а Хедония ми се стори твърде богата. Не ми беше по вкуса. Минах покрай Минните светове и покрай Селскостопанските светове и накарах

правителствения кораб да ме остави тук. Планетата бе регистрирана като Ново Таити на мое име. Но вече се чувствам доста самотен, така че аз съм доволен, че вие пристигнахте, приятели.

— Е, професоре? — каза Симеон. — Какво мислите?

— Интересно — промърмори Бейкър. — Наистина интересно. Начинът, по който говори на английски, показва доста високо ниво на интелигентност, което е феномен, често срещан в дивашките общества и представлява необикновено силно развита способност за подражание. Нашият приятел Данта, както вероятно е истинското му име, навярно би могъл да ни разкаже доста племенни легенди, митове, да ни изпее песни, да ни потанцува...

— Но аз съм от Земята!

— Не, бедни ми приятелю — поправи го меко професорът. — Не си. Явно ти си срещал човек от Земята. Някой търговец предполагам, спрял тук, за да ремонтира кораба си.

— Има доказателство, че тук някога е кацал космически кораб — каза Джедекия.

— А! — примигна и кимна професорът. — Потвърждение на моята хипотеза.

— Това беше правителственият кораб — обясни Дантън. — Той ме остави тук.

— Интересно е да се отбележи — заговори професор Бейкър с лекторски тон — как тази почти достоверна история се преплита с местните легенди. Той твърди, че корабът е бил задвижван с подпространствен торзионен конвертор на фирмата „Дженеръл Мотърс“, което всъщност е безсмислено съчетание на думи, тъй като единственият двигател, с който може да се проникне дълбоко в Космоса, е този на Микелсън. Той твърди, че пътуването от Земята е станало за месеци, тъй като неграмотният му ум не би могъл да възприеме мисълта, че едно пътуване може да трае години. Но ние знаем, че няма такъв космически двигател, който дори и теоретически да може да постигне това.

— А не можете ли да предположите, че е бил разработен, след като вие сте напуснали Земята? — попита Дантън. — Откога сте я напуснали?

— Корабът на бойците е напуснал Земята преди сто и двайсет години — отговори снизходително Бейкър. — Ние всички сме

четвърто и пето поколение. Забележете също — обърна се той към Симеон и Джедекия — неговите опити да измисля красиви имена. Светове като Корани, Хайл, Хедония показват склонността му към звукоподражание. Това че такива места не съществуват, изобщо не го тревожи.

— Съществуват! — упорито каза Дантън.

— Къде? — предизвикателно попита Джедекия. — Дай ми координатите.

— Че как бих могъл да ги знам? Аз не съм навигатор. Мисля, че Хайл беше близо до Боутис или Касиопея. Не, сигурен съм, че беше Боутис...

— Съжالياвам, приятелю — каза Джедекия. — Трябва да знаеш, че аз съм навигаторът на този кораб. Мога да ти покажа нашите звездни атласи и карти. Тези места ги няма там.

— Но вашите карти са остарели със сто години!

— Точно с колкото са остарели и звездите — каза Симеон. — А сега кажи ми, Данта, къде е племето ти? Защо хората ти се крият от нас? Какво са намислили?

— О, но това е абсурдно! — запротестира Дантън. — Какво да направя, за да ви убедя? Аз съм земен човек. Роден и отрасъл в...

— Достатъчно — прекъсна го Симеон. — Ако има нещо, на което ние, бойците, държим, това е да не търпим нахалството на туземците. Стига, Данта. *Къде са хората ти?*

— Сам съм — настоя Дантън.

— Упорит — изръмжа Джедекия. — Може би трябва да опита камшика от черна змийска...

— По-късно — каза Симеон. — Племето му ще се появи. За да краде. Туземците винаги го правят. А междувременно, Данта, ти можеш да се присъединиш към онази група там. Хората които разтоварват.

— Не, благодаря — каза Дантън. — Ще се върна в...

Юмрукът на Джедекия удари Дантън в челюстта. Той залитна и едва се задържа на краката си.

— Шефът каза *без нахалство!* — изръмжа Джедекия. — Защо вие, туземците, сте толкова мързеливи? Щом разтоварим леглата и облеклото, ще ти се отплатим. А сега — на работа.

Това като че ли бе последната му дума по въпроса. Замаян и несигурен, точно както милиони туземци преди него, в хиляди различни светове, Дантън се нареди в дългата редица колонисти, които разтоварваха кораба.

Късно следобед разтоварването приключи и пътешествениците полегнаха да почиват на брега. Дантън седна встрани от тях и се опита да обмисли положението. Бе потънал в мисли, когато Анита се приближи до него с манерка вода.

— И ти ли смяташ, че съм туземец? — попита той.

Тя седна до него.

— Просто не мога да си представя какво друго би могъл да бъдеш — каза тя. — Всеки знае колко бързо може да пътува един космически кораб и...

— Откакто народът ти е напуснал Земята, е минало много време. Пък и вие не сте пътували непрекъснато, нали?

— Разбира се. Корабът на бойците е кацал на Х'гастро, но почвата там не била плодородна и затова следващото поколение се преместило на Ктеди. Там обаче царевицата мутирала и това едва не ги унищожило, така че те отлетели на Лан II. Мислели, че там ще останат завинаги.

— И какво се случило?

— Туземците — тъжно каза Анита. — Предполагам, че първоначално са се държали приятелски и затова всички мислели, че положението е под контрол. После се оказало, че сме във война с почти цялото население на планетата. Те имаха само копия и лъкове със стрели, но бяха твърде много. Затова корабът ни излетя отново и сега сме тук.

— Хммм — замисли се Дантън. — Сега ми е ясно защо сте толкова зле настроени към аборигените.

— Ами естествено. Докато съществува опасност, ние имаме военно управление. Това означава, че татко и Джедекия командват. Но щом мине опасността, нашето правителство поема управлението.

— И кой ръководи правителството ви?

— Съвет на старейшините — каза Анита. — Добри хора, които презират насилието. Ако ти и твоите хора сте наистина миролюбиви...

— С мен няма други хора — вече изтощен от толкова повтаряне каза Дантън.

— ... тогава вие ще имате всички възможности да се развивате под ръководството на старейшините — завърши тя.

Седяха заедно и гледаха залеза. Дантън забеляза как вятърът разрошваше косата ѝ над челото и как отблясъците на слънцето очертаваха и осветяваха овала на бузите и устните ѝ. Той потръпна, но си каза, че това се дължи на вечерното захлаждане. А Анита, която говореше оживено за детството си, почувства, че не довършва изреченията си и мислите ѝ се объркват.

След малко ръцете им се докоснаха и останаха така. Дълго време седяха мълчаливи. И накрая нежно и съвсем леко се целунаха.

— Какво, по дяволите, става тук? — попита един силен глас.

Дантън вдигна поглед и видя едър мъж, застанал над тях. Луната осветяваше голямата му глава и силуета на тялото с опрени на кръста юмруци.

— Моля те, Джедекия — каза Анита, — недей да правиш сцени.

— Ставай — заповяда Джедекия на Дантън със заплашително тих глас. — Ставай.

Дантън се изправи. Ръцете му бяха започнали да се свиват в юмруци. Зачака.

— Ти — обърна се Джедекия към Анита. — Ти си срам за расата си и за целия народ на бойния дух. Луда ли си? Как можеш да се забъркваш с някакъв мръсен туземец и да не изпитваш никакъв срам? — Той се обърна към Дантън. — А ти си набий в главата едно: *Туземците нямат право да се смесват с жените бойци!* Този урок ще ти го вкарам в главата! Тук и сега!

Последва кратко боричкане и Джедекия внезапно се намери прострян по гръб.

— *Тичайте!* — развика се той. — *Туземците се бунтуват!*

Откъм кораба се чу алармен звънец. Тишината на нощта бе разкъсана от вой на сирена. Жените и децата, добре обучени за подобни опасни ситуации, хукнаха към космическия кораб. Мъжете се въоръжиха набързо с пушки, картечници и ръчни гранати и започнаха да напредват към Дантън.

— Това е работа между нас двамата — извика Дантън. — Просто спорехме. Няма никакви туземци. Сам съм.

Но водачът на бойците изкомандва:

— Анита, бързо. Отдръпни се!

— Не виждам никакви туземци — упорито се изстъпи Анита. — И всъщност Данта не е виновен...

— *Отдръпни се!*

Тя бе отстранена от войниците. Дантън се вмъкна в храстите, преди картечниците да открият огън.

Той запълзя с всички сили, измина около петдесетина метра и после хукна колкото му държаха краката.

За щастие бойците не го преследваха. Те се интересуваха само от опазването на кораба си и тясната брегова ивица с част от джунглата, където си бяха направили лагер. Дантън чу стрелбата в нощта, последвана от викове и писъци.

— Ето там!

— Бързо обърни картечницата! Зад нас са!

— Там! Там! Хванах един!

— Не, измъкна се. Ето го... Гледай, там, на дървото!

— Стреляй, човече, стреляй!

Цяла нощ Дантън чуваше как бойците отблъскват атаките на въображаемите туземци.

Към сутринта стрелбата позатихна. Дантън прецени, че са изстреляли поне един тон олово, повредили са стотици дървета и са изпотъпкали акри тревисти поляни. Джунглата миришеше на барут.

Той легна под едно дърво и заспа.

Към обяд се събуди и чу, че някой се движи из храстите. Скри се в джунглата и се нахрани с местната разновидност на банани и манго. После реши да обмисли отново нещата. Но не можа да измисли нищо. Умът му бе изпълнен с Анита и мъка от това, че я е загубил.

Целия ден той скита без посока из джунглата, а късно следобед отново чу, че някой се движи из храстите.

Той тръгна по-навътре в джунглата. После чу, че някой вика името му.

— Данта! Данта! Почакай!

Беше Анита. Дантън се поколеба. Не знаеше какво да прави. Тя може би беше решила да изостави своя народ, за да заживее в зелената джунгла с него. Само че по-скоро би могла да е примамка, водеща подире си хайка, която да го унищожи. Откъде можеше да знае какво мисли тя?

— Данта! Къде си?

Дантън си напомни, че помежду им никога не би могло да има нещо. Хората ѝ му бяха показали ясно какво мислят за туземците. Те никога нямаше да му се доверят и винаги щяха да се опитват да го убият...

— *Моля те, Данта!*

Дантън присви рамене и се насочи към гласа ѝ. Срецнаха се на малка полянка. Косата на Анита се бе разрошила, а дрехите ѝ бяха разкъсани от храстите, но за Дантън нямаше по-красива жена от нея. За миг той повярва, че тя е дошла, за да остане с него. Да избяга с него.

После видя въоръжените мъже на петдесетина метра зад нея.

— Всичко е наред — каза Анита. — Те няма да те убият. Дойдоха само за да ме пазят.

— Да те пазят ли? От мен? — Дантън се изсмя силно.

— Те не те познават така, както аз — каза Анита. — На днешната среща на Съвета аз им казах истината.

— Така ли?

— Разбира се. Тази битка не беше по твоя вина. Казах им, че ти само се отбраняваше. А Джедекия ги е излъгал. Никаква група туземци не го е нападала. Там бяхме само ти и аз. Това им казах.

— Ти си добро момиче — зарадва се Дантън: — А те повярваха ли ти?

— Мисля, че да. Обясних им, че нападението на туземците е станало по-късно.

Дантън изпъшка.

— Виж, как би могло да има нападение от туземци, когато тук няма такива?

— Как да няма — настоя Анита. — Аз ги чух като стреляха.

— Това бяха все вашите хора. — Дантън се чудеше как би могъл да я убеди. Ако не можеше да убеди даже едно момиче, как биха могли да му повярват останалите бойци?

И тогава се досети. Доказателството беше много просто, но ефектът му трябваше да бъде голям.

— Вие наистина ли мислите, че върху вас се е стоварило истинско нападение от страна на туземното население? — попита Дантън.

— Разбира се.

— Колко туземци?

— Чух, че били поне десет пъти повече от нас.

— И сме били въоръжени?

— Разбира се.

— Тогава как би ми обяснила факта, че *нито един от бойците не е ранен?*

Тя го изгледа с огромно учудване.

— Но, Данта, скъпи, много от бойците бяха ранени. Някои от тях сериозно. Чудо е, че никой не беше убит в боя!

Дантън почувства, че почвата под краката му се изплъзва. За един ужасен миг той й повярва. Та бойците бяха толкова сигурни в случилото се! Може би все пак си има племе. Стотици диваци с бронзов загар като него самия, скрити из джунглата в очакване...

— Търговецът, който те е научил да говориш английски, трябва да е бил много безскрупулен човек — каза Анита. — Знаеш ли, че междузвездните закони забраняват да се продават огнестрелни оръжия на туземците? Някой ден ще го хванат и...

— Огнестрелни оръжия ли?

— Разбира се, Естествено, вие не можете да ги ползвате добре. Но Симеон каза, че имате много...

— Предполагам, че всичките ви пострадали са с огнестрелни рани.

— Да. Мъжете не са ви допуснали да се приближите достатъчно, за да използвате ножове и стрели.

— Ясно — каза Дантън. Доказателството му бе отхвърлено напълно. Но все пак беше невероятно доволен от това, че не той е лудият. Дезорганизираните войници на бойния дух бяха стреляли из джунглата по всичко, което се движи. Бяха стреляли едни в други. Цяло чудо бе, че не бяха убили някого. Просто чудо.

— Но аз им обясних, че не бива да обвиняват теб — каза Анита. — Теб те нападнаха и народът ти сигурно е помислил, че си в опасност. Старейшините са съгласни, че вероятно е така.

— Приятно ми е да го чуя — каза Дантън.

— Те искат да постъпят разумно. Все пак разбират, че туземците са хора като нас.

— Сигурна ли си? — попита Дантън с лека ирония.

— Разбира се. Затова старейшините свикаха голямо съвещание по въпросите на политиката спрямо туземното население. Ние ще

отделим хиляда акра като резерват за теб и племето ти. Това ще бъде напълно достатъчно, нали? Сега мъжете издигат граничните постове. Вие ще си живеете мирно във вашия резерват, а ние ще живеем в нашата част на острова.

— Какво?

— И за да влезе в сила договорът, старейшините поискаха ти да приемеш това. — Анита му връчи едно руло хартия.

— Какво е то?

— Мирен договор, който слага край на войната между народа на бойния дух и местните жители на Ново Таити и възстановява приятелските отношения между тях.

Дантън взе документа. Той видя, че мъжете, които бяха придружавали Анита, издигат дървени стълбове на червени и черни линии. Докато работеха, те пееха, доволни, че са намерили разрешение на туземния въпрос толкова бързо и лесно.

— А не мислиш ли, че може би... хммм... че може би асимилацията би била по-добро решение?

— Аз го предложих — каза Анита и се изчерви.

— Наистина ли? Тоест ти би...

— Разбира се, че бих — Анита отмести погледа си встрани. — Аз мисля, че смесването на две силни раси би било чудесно. И освен това, Данта, колко ли чудесни разкази и легенди би могъл да разкажеш на децата ни!

— Бих могъл да ги науча да ловят риба и дивеч — каза Дантън. — И кои растения могат да се ядат. Такива работи.

— И на вашите колоритни племенни песни и танци — въздъхна Анита. — Би било прекрасно. Съжалявам, Данта.

— И все пак нещо би могло да се направи! Не може ли аз да поговоря със старейшините? Не мога ли да направя все пак нещо?

— Не — каза Анита. — Аз бих избягала с теб, Данта, но те ще ни проследят, независимо колко време би им отнело.

— Никога няма да ни намерят — обеща й Дантън.

— Може би. Искане ми се да можех да поема този риск.

— Скъпа!

— Но не мога. Заради твоя беден народ, Данта! Бойците ще вземат заложници и ще ги убият, ако не се върна.

— Аз нямам народ! Нямам, дявол да го вземе!

— Колко си мил, че говориш така — нежно отвърна Анита. — Но заради любовта на двама не може да се жертва животът на други. Ти трябва да кажеш на своя народ да не пресича границата, Данта. Иначе, който я пресече, ще бъде убит. Сбогом и помни, че е по-добре да се живее в мир.

Тя побягна. Дантън гледаше подире ѝ, ядосан на благородните ѝ чувства, които ги разделяха без каквато и да било причина. И въпреки това я обичаше. Заради любовта, която тя показва към неговия народ. Това че този народ съществува само във въображението ѝ, нямаше никакво значение. Тя наистина беше благородно същество.

Най-после той се обърна и потъна в джунглата.

Спря до едно малко, тъмно езеро, обградено с огромни дървета и папрати, и там се опита да обмисли и планира живота си отсега нататък. Анита си бе отишла и заедно с нея всичките му връзки с човешките същества. Каза си, че няма нужда от тях. Имаше си резерват. Можеше да си посади отново зеленчуковата градина, да издяла още статуи, да композира нови сонати, да започне друг дневник...

— По дяволите! — извика към дърветата. Не *искаше* повече да се приспособява. Искаше Анита и искаше да живее сред хора. Беше се изморил да бъде сам.

Но какво би могъл да направи?

Като че ли нищо. Той се облегна на едно дърво и се загледа в невъобразимо синьото небе на Ново Таити. Ако бойците не бяха толкова подозрителни, ако не се страхуваха от туземците, ако...

И тогава се досети. Планът беше толкова абсурден и опасен...

— Заслужава си да опитам — каза си Дантън. — Дори и да ме убият.

Той се насочи към граничната линия очертана от бойците. Един пазач го видя, когато приближи кораба и насочи пушката си. Дантън вдигна ръце.

— Не стреляй! Трябва да говоря с вашите водачи!

— Връщай се в резервата си — предупреди го пазачът. — Връщай се или ще стрелям.

— Трябва да говоря със Симеон — заяви Дантън упорито.

— Заповедта си е заповед — прицели се пазачът.

— Чакай! — Силно намръщен, Симеон се появи откъм кораба.
— Какво става?

— Този туземец се върна — каза пазачът. — Да го убия ли, господине?

— Какво искаш? — попита Симеон.

— Дошъл съм, за да ви връча *декларация за обявяване на война!*
— каза Дантън.

Думите му разбуниха лагера на бойците. След няколко минути всички мъже, жене и деца се бяха събрали до кораба. Старейшините, възрастни мъже, различаващи се от останалите по дългите си бели бради, бяха застанали от едната им страна.

— Но ти прие мирния договор — заяви Симеон.

— След това обаче разговарях с останалите племенни вождове на острова — каза Дантън и пристъпи напред. — Ние смятаме, че този договор не е честен. Ново Таити е нашата страна. Тя е принадлежала на нашите бащи и на бащите на бащите ни. Тук ние сме отгледали децата си, засаждали сме царевицата си и сме брали плодовете на хлебните дървета. Ние няма да живеем в резерват!

— О, Данта! — изплака Анита, която се появи от кораба. — Помолих те да дадеш мир на народа си!

— Народът не желае такъв мир! — каза Дантън. — Всички племена се събират. Не само моето — синочите, но и дроватите, лорогнастите, ретелсмрочите и вителите. Плюс, разбира се, и техните васални племена, както и тези на свързаните с някаква родствена връзка с тях.

— Колко сте на брой?

— Петдесет или шейсет хиляди. Естествено, не всички имат пушки. Повечето ще трябва да разчитат на по-примитивни оръжия като отровни стрели и копия.

В тълпата се надигна нервно мърморене.

— Много от нас ще бъдат убити — продължи Дантън упорито. — Но това няма значение. Всеки новотаитянин ще се бие като лъв. Ние сме хиляди срещу всеки един от вас. Ние имаме братовчеди на другите острови, които ще се присъединят към нас. Въпреки смъртта и ужаса ние ще ви изхвърлим в морето. Аз казах!

Той се обърна и тръгна към джунглата с гордо изправени рамене.

— Да го ударя ли сега, сър? — пак попита пазачът.

— Свали тази пушка, глупак такъв! — изсъска му Симеон. — Чакай, Данта! Трябва да се разберем. Кръвопролитие е безсмислено.

— Съгласен съм — горделиво отвърна Дантън.

— Какво искате вие?

— Равни права!

Старейшините се събраха и започнаха да обсъждат положението. Симеон ги изслуша и се обърна към Дантън.

— Това би могло да се уреди. Има ли друго?

— Нищо — каза Дантън. — Освен естествено един съюз между управляващия клан на бойците и управляващия клан на Ново Таити, за да се скрепи договорът. Най-добре би било да се сключи брак между техни кръвни роднини.

След като отново се посвещаваха, старейшините инструктираха Симеон какво да отговори. Военният ръководител бе явно притеснен. Жилите на врата му бяха изпъкнали, но той успя да се сдържи, поклони се на старейшините в знак на съгласие и се запъти към Дантън.

— Старейшините ме упълномощиха да ти предложа кръвно братство — каза той. — Ти и аз, като представители на ръководните кланове на нашите народи, ще смесим кръвта си чрез красива и много символична церемония, после заедно ще разчупим хляб, ще го натолим в сол и...

— Съжалявам — отговори Дантън. — Ние на Ново Таити не ценим подобен обичай. Трябва да бъде женитба.

— По дяволите, човече...

— Това е последната ми дума.

— Никога няма да приемем! Никога!

— Тогава ще има война — заяви Дантън и се отдалечи в джунглата.

Той беше в такова настроение, че наистина бе готов за война. Но как, питаше се, сам човек би могъл да се бие против цял космически кораб, пълен с въоръжени мъже?

Беше се замислил дълбоко, когато Симеон и Анита дойдоха при него в джунглата.

— Добре — заговори ядно Симеон. — Старейшините решиха. Ние, бойците, вече сме изморени от бродене от планета на планета. И преди сме се сблъскали с този проблем и предполагам, че ако отидем

другаде, пак ще попаднем на него. Вече се изморихме от пътувания и борби, които не водят до решаването на туземния въпрос. Затова предполагам... — той преглътна с усилие, но мъжествено завърши изречението — предполагам, че е по-добре да приемем асимилацията. Поне така мислят старейшините. Аз лично бих се бил.

— Ще загубиш — увери го Дантън. В този момент чувстваше, че би могъл да излезе срещу бойците с голи ръце и да ги победи.

— Може би е така — призна Симеон. — Всъщност можеш да благодариш на Анита, която се жертва, за да стане мирът възможен.

— На Анита ли? Защо?

— Ами защото, човече, тя е единственото момиче в лагера, което би се омъжило за един гол, мръсен и безпросветен дивак!

И така, те се ожениха. Данта, сега вече известен като Приятелят на белите хора, се присъедини към бойците, за да им помогне да облагородят новата си страна. В замяна на това те го запознаха с чудесата на цивилизацията. Научиха го да играе бридж на дванайсет ръце, да танцува колективни танци. А скоро след това бойците построиха и първото си метро. Защото цивилизованите хора трябва да се освобождават понякога от агресивните си настроения... И тази игра бе показана на Данта.

Той се опита да представи, че се вживява в класическите земни игри, но очевидно това бе нещо, което дивашката му душа не можеше да възприеме. Цивилизацията го изморяваше и затова Данта и жена му се преместиха. Те не напуснаха съвсем цивилизацията, но гледаха да са достатъчно далеч от нея.

Антрополозите ги посещаваха често. Те записваха всички приказки, които той разказваше на децата си, древни и красиви легенди на Ново Таити, приказки за небесните богове и водните демони, за духовете на огъня и горските нимфи. За това, как на Катамандура му било заповядано да създаде света от нищото само за три дни и каква била наградата му за това. И какво, казал Джеваша на Хутменлати, когато те се срещнали в подземния свят. И какви странни последици имало от тази им среща.

Антрополозите забелязваха сходството на тези легенди с някои от митовете на Земята и така създадоха няколко интересни теории. Освен това те се заинтересуваха от огромните каменни статуи на главния остров на Ново Таити — странни и ужасяващи произведения,

които никой не можеше да забрави, когато ги види веднъж. Те естествено бяха произведения на изкуството на пре-новотаитянската раса, от която не бе намерена други следа на планетата.

Но най-интересен за учените си остана проблемът със самите туземни жители на Ново Таити. Тези щастливи, весели, мургави диваци, по-едри, по-здрави, по-красиви и по-жизнени от която и да било друга раса, бяха изчезнали след пристигането на белия човек. Само няколко от най-старите бойци можеха да си спомнят, че са виждали по-големи групи от тях, но на техните приказки не можеше да се вярва много.

— Моят народ ли? — казваше Данта, когато го питаха — О, той не можа да изтърпи болестите на белите хора, механичната им цивилизация и грубите, репресивни методи на държание. Моите хора сега са на много по-щастливо място, във Валхуула, над небесата. И някога аз също ще ида там.

А белите хора, като чуваха това, изпитваха странно чувство на вина и удвояваха усилията си да бъдат мили с Данта, последния туземец.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.